

IAB Polska

Zaufanie internautów a COVID-19

Raport z badania

OPIS BADANIA

Rekrutacja:

Realizacja:

Na potrzeby niniejszego raportu zrealizowano badanie CAWI użytkowników internetu w wieku 15 i więcej lat

Badana próba jest reprezentatywna ze względu na płeć, wiek oraz częstotliwość korzystania z sieci

Badanie zrealizowano w sierpniu i wrześniu 2020 roku

Dobór próby: RTS/ROS

Wielkość próby:
N=952

Badanie zostało przygotowane we współpracy Grupy Roboczej Badania przy IAB Polska

Raport jest częścią badania IAB Polska U&A 2020

Badanie jest inspirowane m.in. projektem „Diagnoza Społeczna”

Przedmowa

Zaufanie internautów w obliczu pandemii uległo w wielu obszarach zmianie. Taki wynik nie jest na pewno zaskoczeniem, ponieważ każda kryzysowa sytuacja wywołuje u nas poczucie zaskoczenia, niepewności i strachu. Równocześnie jednak poszukujemy stabilnego oparcia, miejsca, do którego nadal możemy mieć zaufanie. W okresie trwającej pandemii jednym z takich najbardziej stabilnych obszarów okazały się nasze ulubione marki, brandy, które znamy, lubimy, szanujemy i – co najważniejsze – ufamy.

Dla marketerów, właścicieli tych marek, oznacza to ogromną szansę, aby nie tylko udowodnić swoim klientom, że słusznie mają do nich zaufanie, ale przede wszystkim, aby pogłębić tę relację i uczynić ją jeszcze bardziej osobistą i trwałą. Jak wynika z naszego badania jest to moment, w którym nie tylko nie należy obcinać budżetów na reklamę, ale powinno się te działania zintensyfikować i jeszcze bardziej personifikować.

WŁODZIMIERZ SCHMIDT
Prezes Zarządu
IAB Polska

Kluczowe wnioski

Z najnowszego badania IAB Polska dotyczącego zaufania internautów w dobie pandemii COVID-19 wynika, że z jednej strony spadło ich zaufanie i poczucie bezpieczeństwa, także w odniesieniu do ekosystemu cyfrowego, z drugiej strony zintensyfikowała się konsumpcja usług online.

Kryzys zaufania dotknął między innymi postrzegania grup społecznych i zawodowych. Jedyne w stosunku do rodziny i naukowców – zwyczajowo cieszących się największym zaufaniem – więcej badanych wyrażało wzrost zaufania niż spadek. Weryfikacji uległy także źródła informacji, z których każde poniosło wizerunkowe straty – najmniejsze prasa, radio oraz serwisy online, największe telewizja. Kryzys wizerunkowy nie ominął także instytucji i organów. W najmniejszym stopniu straciły uczelnie wyższe oraz organizacje pozarządowe, największe straty odnotowały zaś – nie cieszące się zwyczajowo zaufaniem – rząd, instytucje rządowe oraz sami politycy.

Na tle tych informacji szczególnie ważną informacją dla właścicieli marek będzie z pewnością fakt, iż wybuch epidemii niewiele zmienił w postrzeganiu marek – 80% badanych internautów zadeklarowało, że w obliczu COVID-19 ich zaufanie do producentów i dostawców usług pozostało bez zmian, a bilans odpowiedzi pozytywnych i negatywnych jest na plus.

PAWEŁ KOLENDA
Dyrektor ds. badań
IAB Polska

Komentarze ekspertów

Urszula Niepewna
Marketing Specialist
Webankieta.pl

Spowodowany epidemią spadek zaufania i poczucia bezpieczeństwa jest wyraźnie widoczny w trendach dotyczących wykorzystania zasobów cyfrowych. Czy internet w dobie globalnego kryzysu stał się sposobem na przetrwanie czy źródłem fake newsów? Jak wynika z badania – z jednej strony nie do końca ufamy temu, co można przeczytać w sieci, jednak z drugiej strony to właśnie w internecie szukamy bezpiecznych zakupów i usług, o czym świadczy zintensyfikowana konsumpcja online.

Wśród najbardziej popularnych zasobów znalazły się te, które umożliwiają bezpieczny kontakt na odległość oraz zadbanie o wzajemne potrzeby - zarówno fizyczne (np. dotyczące pracy zdalnej), jak i psychiczne (samopoczucie, zdrowie). Jednocześnie – w sytuacji spadku zaufania – poczucie bezpieczeństwa budowane jest w oparciu o informacje otrzymywane przez osoby bliskie – rodzinę czy współpracowników, nie zaś przez to co głoszą instytucje.

Jak zaś w sytuacji kryzysowej zareagowały firmy? Część z nich z pewnością szybko dostosowała się do nowych warunków, zarówno na poziomie oferty, jak i Customer Experience, choć nie było to łatwe – decyzje trzeba było podejmować w ekspresowym tempie, a to wiązało się z dużym ryzykiem. Jednak to właśnie szybka reakcja na zmieniające się potrzeby zaowocowała rozszerzeniem zakresu usług online, z której niepewni o swoją przyszłość konsumenci chętnie korzystają.

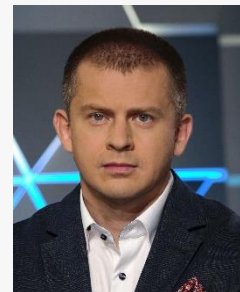
Komentarze ekspertów

Piotr Mieśnik

I-zastępca redaktora naczelnego

Wirtualnej Polski

Wirtualna Polska Media S.A.

“Media, mamy problem!” - być może jeszcze za wcześnie, żeby tak zakrzyknąć, ale czas na refleksję jest jak najbardziej właściwy. Po kilku miesiącach światowej pandemii powinniśmy wejść w głąb siebie i zastanowić się nie tylko nad tym, czy zdaliśmy jako media egzamin ze sprawności a przede wszystkim odpowiedzialności, ale też przygotować się do kolejnych sprawdzianów.

Bo kryzysy bywają katalizatorami zmian, ale też... weryfikują zastany stan rzeczy oraz nasze przekonania dotyczące świata i zachodzących w nim mechanizmów. Patrząc na wyniki badania IAB Polska widać, że mamy pracę domową do odrobienia.

Z jednej strony przyspieszyły procesy, które obserwowaliśmy i na które się przygotowywaliśmy od jakiegoś czasu. Mowa oczywiście o zachowaniu użytkowników, którzy w czasie pandemii nie tylko więcej czasu spędzają w internecie, ale też zaczęli zmieniać proporcje w jego konsumpcji.

Jeśli patrzeć na zasięgi, to nic tylko wypinać pierś do przypięcia odznaki. Niestety z drugiej strony zakończona jest ona ostrą szpilką. Bo jak moglibyśmy ogłosić pełny sukces, skoro w wykresach zaufania do grup społecznych czy instytucji dziennikarze i media plasują się w drugiej części tabeli?

Dlatego tak ważna w naszej codziennej pracy w pandemicznej rzeczywistości, którą pewnie można określać już mianem “nowej normalności”, będzie odpowiedzialność. Test ze skuteczności już zdaliśmy. Pora wejść na wyższy poziom.

SZCZEGÓŁOWE WYNIKI BADANIA

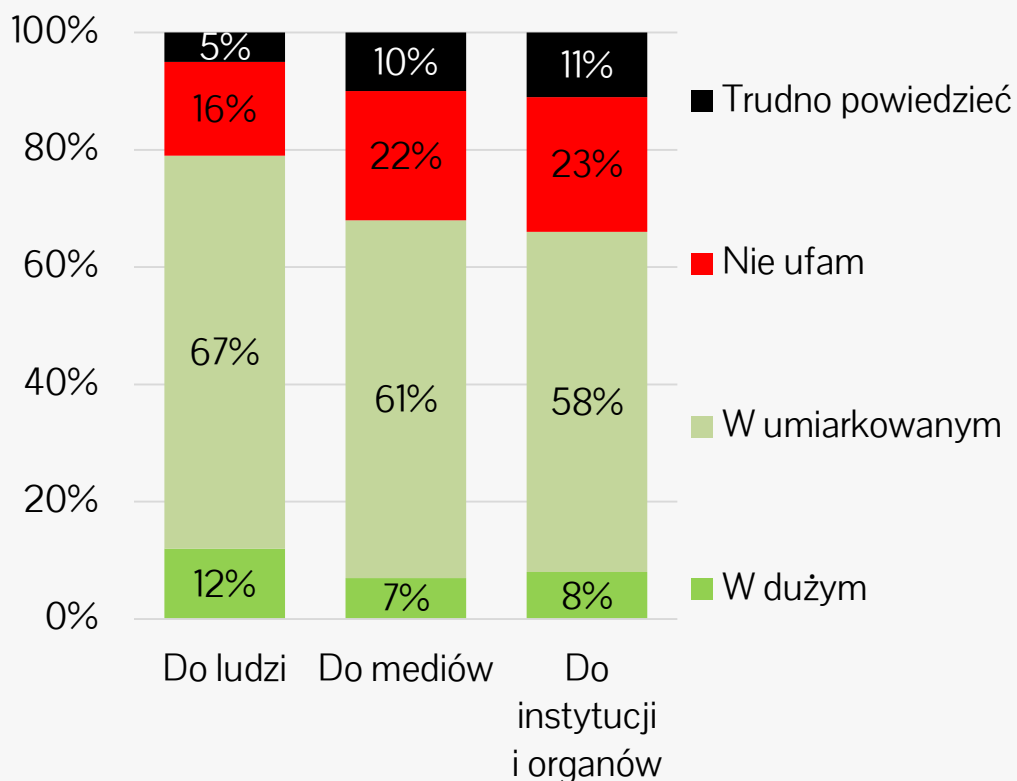

Ogólne zaufanie

Jak byś określił(a) swoje ogólne nastawienie do...

Ufam im w stopniu...

Internauci 15+, N=952; zestawienie 3 odrębnych pytań

Biorąc pod uwagę badane obszary, internauci wyrazili największe zaufanie w stosunku do kręgów społecznych. Cztery piąte zadeklarowały ufność w stopniu umiarkowanym bądź dużym.

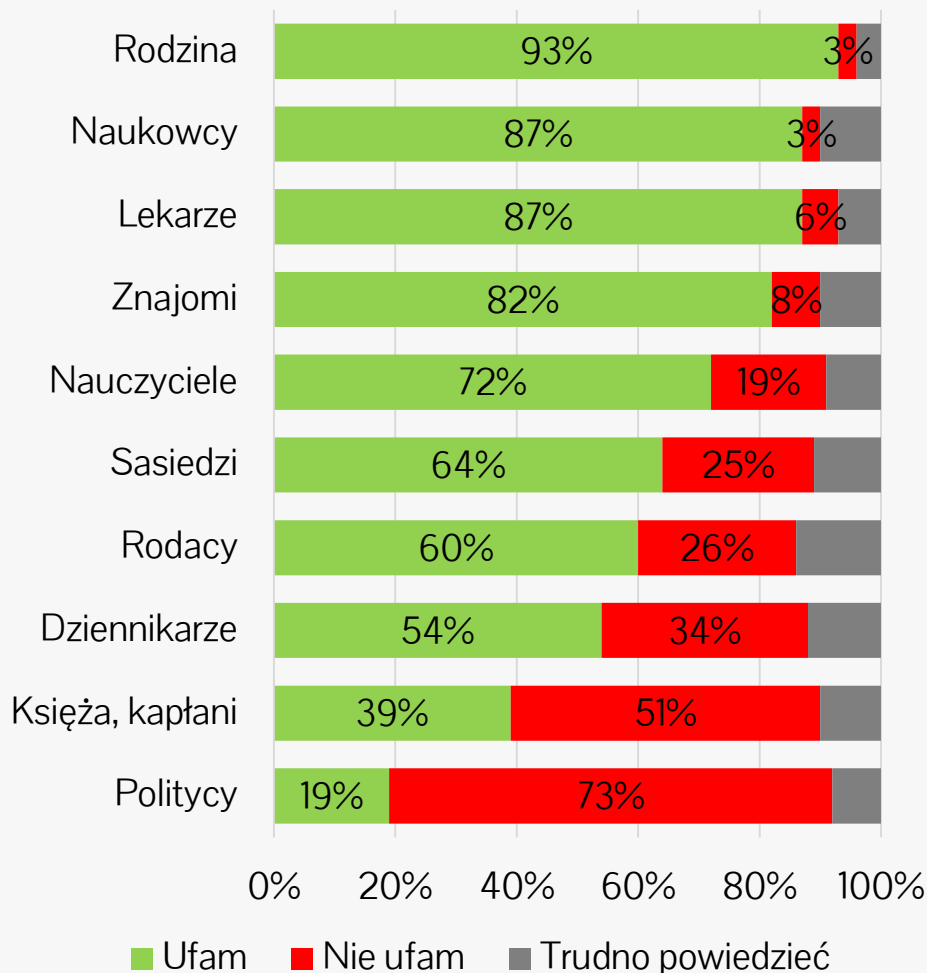
Jednocześnie prawie co czwarty nie daje kredytu zaufania zarówno mediom, jak i instytucjom oraz organom.

Zaufanie do grup społecznych oraz zawodowych

W jakim stopniu ufasz poniższym grupom społecznym i zawodowym...

Internauci 15+, N=952; zestawienie odrębnych pytań; „ufam” = suma odpowiedzi „w stopniu dużym” oraz „w stopniu umiarkowanym”

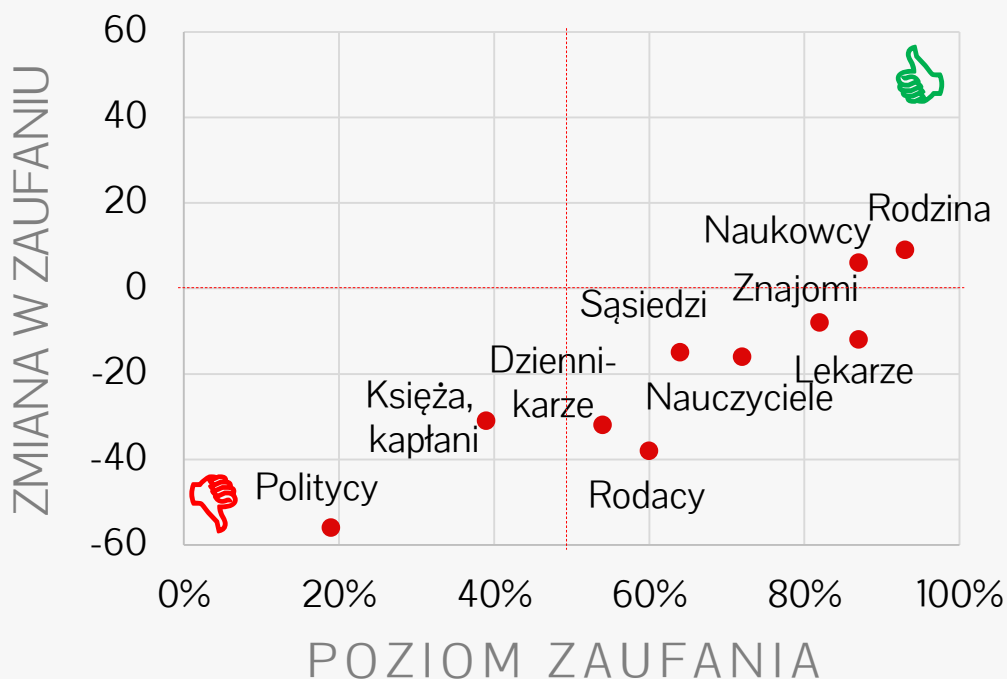

Biorąc pod uwagę zaprezentowane grupy społeczne oraz zawodowe – oprócz zajmującej pierwsze miejsce rodziny – badani internauci wyrazili największe zaufanie w stosunku do naukowców oraz lekarzy. Najmniejszym kredytem cieszą się politycy, nieco lepiej w rankingu wypada kler.

Zaufanie do grup społecznych oraz zawodowych

Poziom zaufania oraz jego zmiany w obliczu pandemii

Internauci 15+, N=952; zestawienie pytań; oś X = Poziom zaufania (%) = suma odpowiedzi „ufam w stopniu dużym” oraz „ufam w stopniu umiarkowanym”; oś Y = Zmiana w zaufaniu (p.p.) = różnica między odsetkiem odpowiedzi „zdecydowanie je zmniejszyła” + „raczej je zmniejszyła” a „raczej je zwiększyła” + „zdecydowanie je zwiększyła”

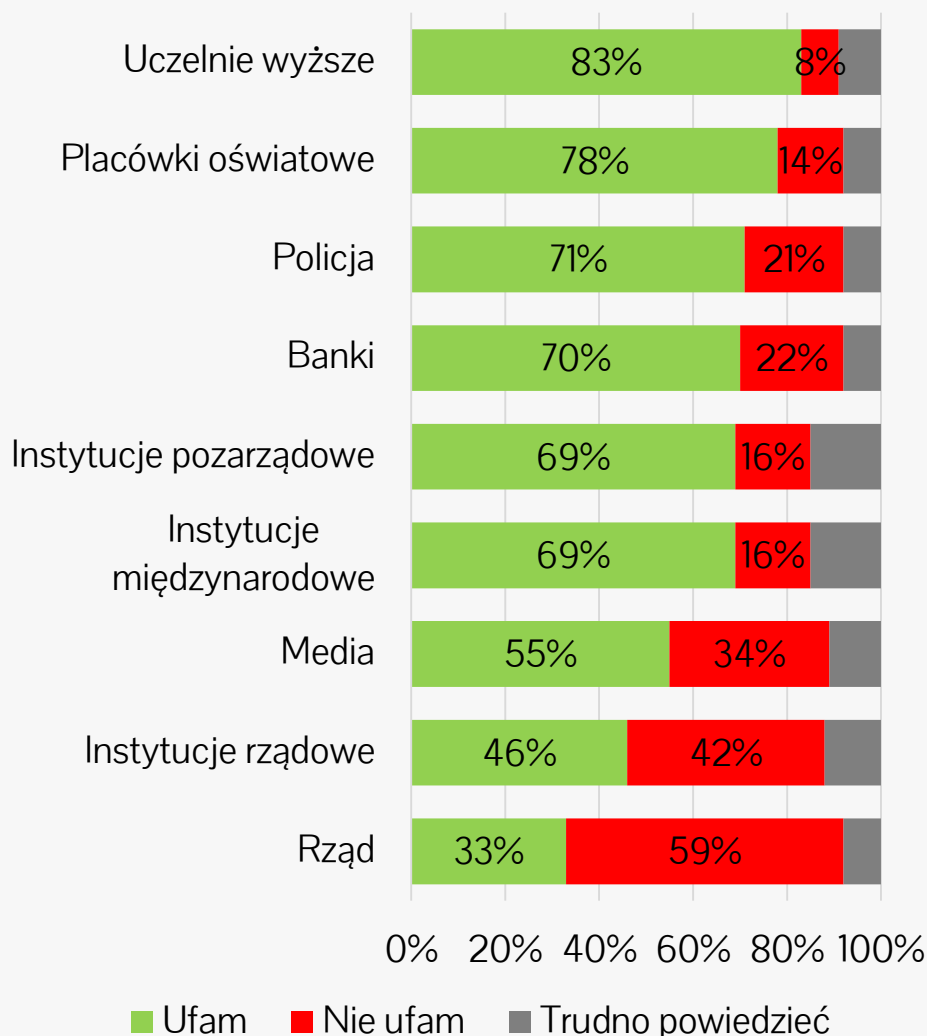

W obliczu epidemii jedynie rodzina i naukowcy – zwyczajowo cieszący się największym zaufaniem – to jedyne grupy, w stosunku do których więcej badanych wyrażało wzrost zaufania niż spadek. Dalsze kręgi społeczne i zawodowe cieszące się dość dużą estymą, do których należą znajomi i sąsiedzi, a także lekarze i nauczyciele, odnotowali nieznaczne spadki zaufania. W stosunku do polityków, którzy ze wszystkich badanych grup mają najgorszy wizerunek, mocno ograniczone dotychczas zaufanie jeszcze bardziej spadło – najbardziej w porównaniu do pozostałych badanych grup.

Zaufanie do instytucji oraz organów

W jakim stopniu ufasz poniższym organom i instytucjom...

Internauci 15+, N=952; zestawienie odrębnych pytań; „ufam” = suma odpowiedzi „w stopniu dużym” oraz „w stopniu umiarkowanym”

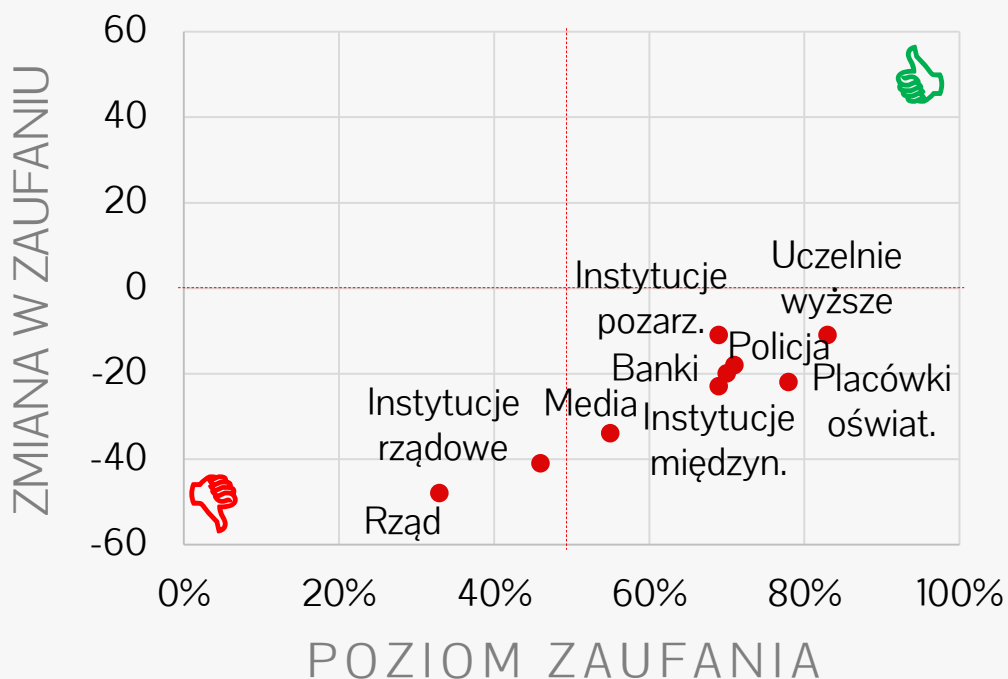

Biorąc pod uwagę instytucje oraz organy – respondenci największym zaufaniem obdarzają uczelnie wyższe oraz placówki oświatowe. Najmniejszym kredytem cieszy się rząd oraz instytucje rządowe.

Zaufanie do instytucji oraz organów

Poziom zaufania oraz jego zmiany w obliczu pandemii

Internauci 15+, N=952; zestawienie pytań; oś X = Poziom zaufania (%) = suma odpowiedzi „ufam w stopniu dużym” oraz „ufam w stopniu umiarkowanym”; oś Y = Zmiana w zaufaniu (p.p.) = różnica między odsetkiem odpowiedzi „zdecydowanie je zmniejszyła” + „raczej je zmniejszyła” a „raczej je zwiększyła” + „zdecydowanie je zwiększyła”

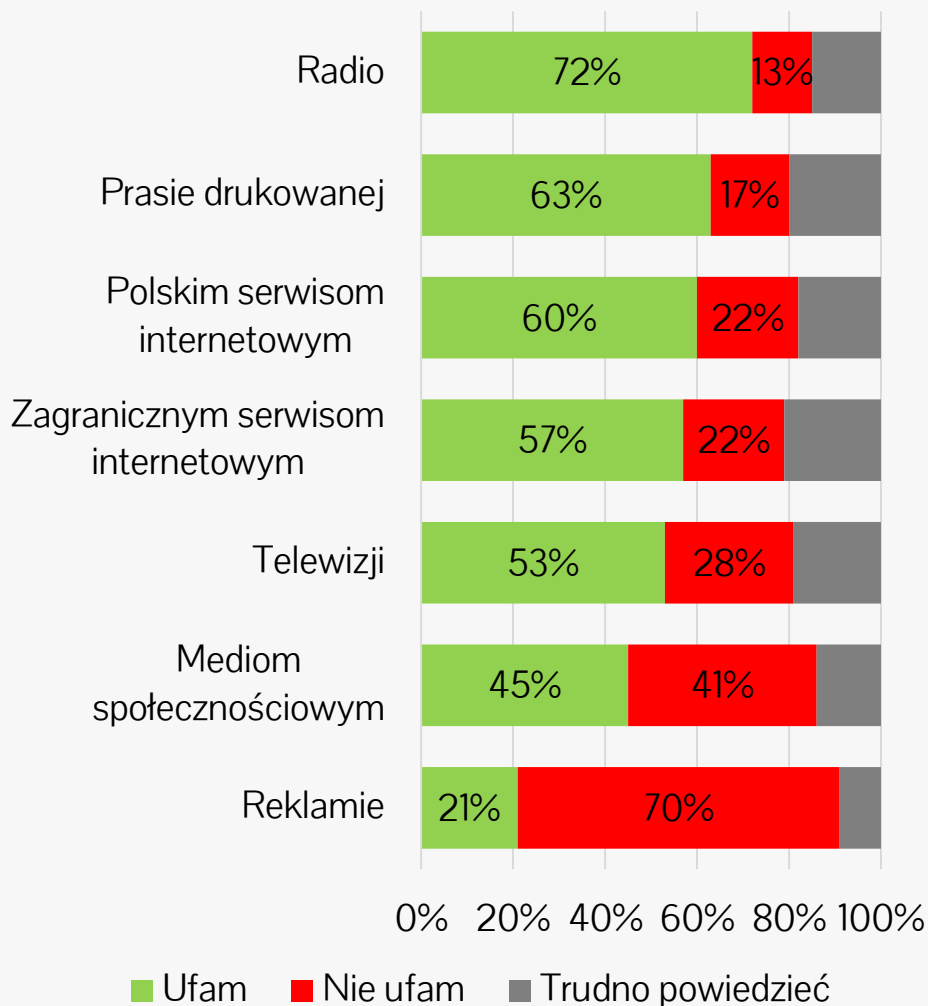

W obliczu pandemii wszystkie badane instytucje i organy doznały uszczerbku na kredycie zaufania. W najmniejszym stopniu straciły uczelnie wyższe oraz organizacje pozarządowe, a także: policja, banki, instytucje międzynarodowe oraz placówki oświatowe. Największe straty odnotowały – nie cieszące się zwyczajowo zaufaniem – rząd oraz instytucje rządowe.

Zaufanie do źródeł informacji

W jakim stopniu ufasz poniższym
źródłom informacji...

Internauci 15+, N=952; zestawienie odrębnych pytań; „ufam” = suma odpowiedzi „w stopniu dużym” oraz „w stopniu umiarkowanym”

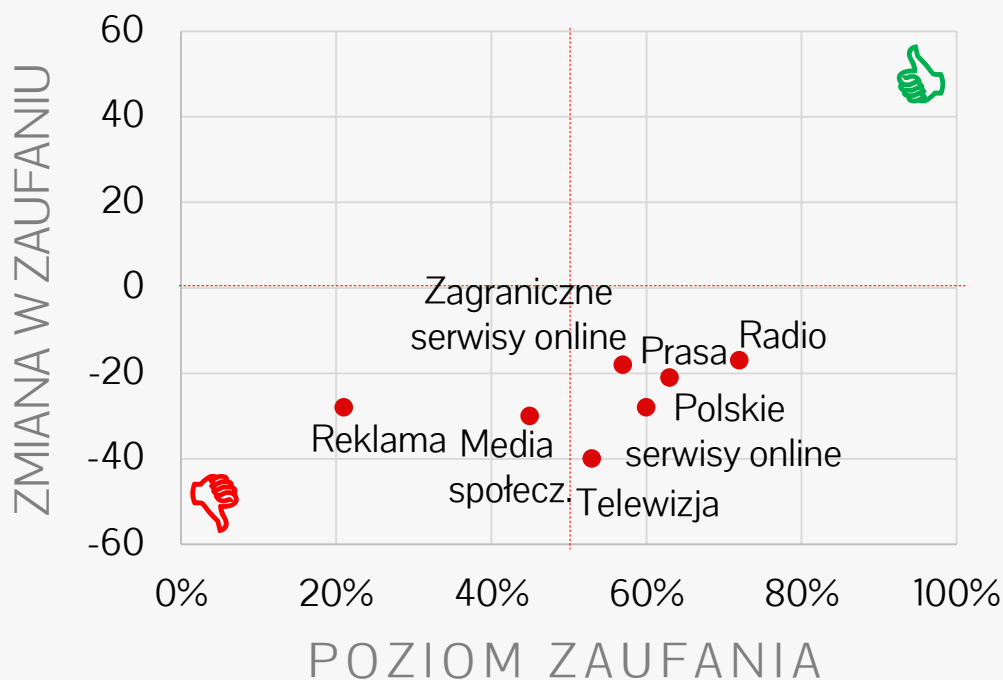

Biorąc pod uwagę źródła informacji – badani największe zaufanie wyrazili w stosunku do radia, a w następnej kolejności do prasy drukowanej i polskich serwisów internetowych. Najmniejszym zaufaniem cieszy się reklama.

Zaufanie do źródeł informacji

Poziom zaufania oraz jego zmiany w obliczu pandemii

Internauci 15+, N=952; zestawienie pytań; oś X = Poziom zaufania (%) = suma odpowiedzi „ufam w stopniu dużym” oraz „ufam w stopniu umiarkowanym”; oś Y = Zmiana w zaufaniu (p.p.) = różnica między odsetkiem odpowiedzi „zdecydowanie je zmniejszyła” + „raczej je zmniejszyła” a „raczej je zwiększyła” + „zdecydowanie je zwiększyła”

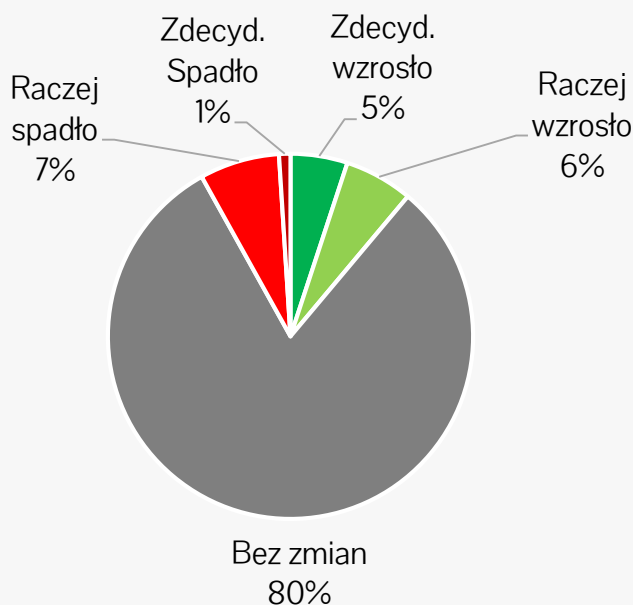

Kryzys zaufania dotknął także źródeł informacji, najmniej w przypadku prasy, radia oraz serwisów online (w przypadku tych ostatnich nieco mniejszy spadek zanotowały serwisy zagraniczne). Największy spadek zaufania odnotowała telewizja.

Zmiany w zaufaniu do marek

Czy w obliczu pandemii COVID-19 zmieniło się
Twoje zaufanie do producentów bądź dostawców
jakichś usług?

Internauci 15+, N=952

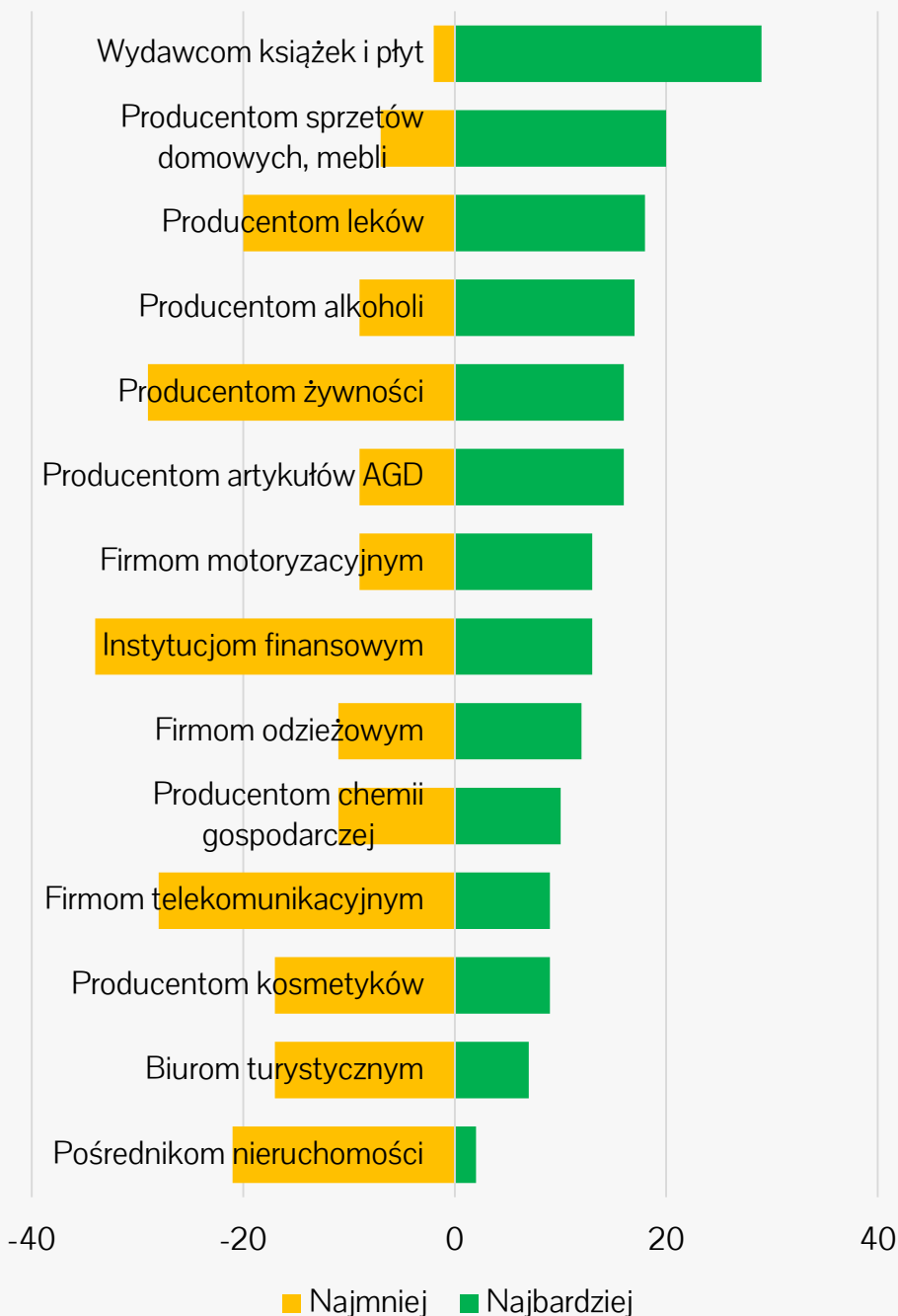
Ważną informacją dla właścicieli marek będzie fakt, iż wybuch epidemii niewiele zmienił w postrzeganiu marek – 80% badanych internautów zadeklarowało, że w obliczu COVID-19 ich zaufanie do producentów bądź dostawców usług pozostało bez zmian. Różnica między sumą odpowiedzi negatywnych i pozytywnych wynosi w tym przypadku 3 p.p. in plus.

Największym zaufaniem cieszy się branża wydawców książek i płyt oraz branża meblarska-deco, najmniejszym – instytucje finansowe, telekomunikacyjne oraz producenci żywności (verte).

Ranking zaufania do marek

Producentom bądź dostawcom których usług ufasz najbardziej/najmniej?

Internauci 15+, N=952; wartości dla pytania o marki o najmniejszym zaufaniu zaprezentowane ze znakiem ujemnym

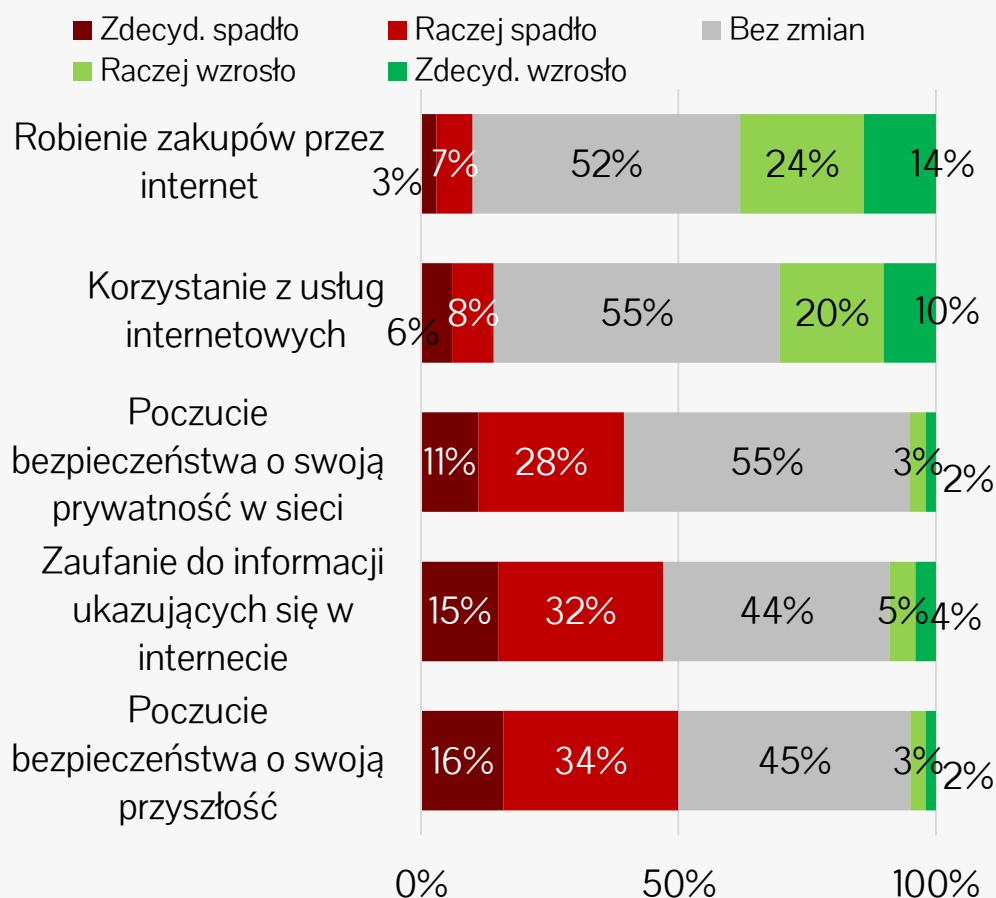

Wpływ epidemii na różne obszary egzystencji

Jak w obliczu pandemii COVID-19 zmieniło się Twoje nastawienie do następujących obszarów?

Internauci 15+, N=952

Analizy badanych stwierdzeń potwierdzają, że pandemia miała bardzo istotny wpływ na nastawienie internautów do wielu obszarów. Z jednej strony spadło ich zaufanie i poczucie bezpieczeństwa, także w odniesieniu do ekosystemu cyfrowego, z drugiej strony zintensyfikowała się konsumpcja usług online.

Wpływ epidemii na poczucie bezpieczeństwa

Czy pandemia COVID-19 wpłynęła na Twoje osobiste poczucie bezpieczeństwa?

Internauci 15+, N=952

W odniesieniu do osobistego poczucia bezpieczeństwa zanotowano nieco spolaryzowane wyniki, jednak z przewagą odpowiedzi pejoratywnych. 53% badanych zadeklarowało, że pandemia miała na nich negatywny wpływ, podczas gdy 42% uznało, że COVID-19 nie miał wpływu na ich samopoczucie w tej kwestii. Osób niezdecydowanych było jedynie 5%.

Branże przyszłości

W obliczu pandemii COVID-19 w których branżach chciał(a)byś pracować, żeby czuć się pewnie o swoją przyszłość?

Internauci 15+, N=952

Producent leków	22%
Producent żywności	20%
Firma telekomunikacyjna	16%
Instytucja finansowa	14%
Producent alkoholi	14%
Producent chemii gospodarczej	9%
Producent sprzętów domowych, mebli	9%
Firma motoryzacyjna	7%
Producent artykułów AGD	6%
Producent kosmetyków	5%
Wydawca książek i płyt	5%
Pośrednik nieruchomości	5%
Firma odzieżowa	4%
Biuro turystyczne	4%
Inne	16%
Trudno powiedzieć	40%

Badani internauci zapytani o branżę, w której czuliby się pewnie o swoją przyszłość najczęściej nie byli w stanie wskazać konkretnego sektora (40%). Pozostali najczęściej wymieniali branżę farmaceutyczną oraz producentów żywności.

IAB Polska

Związek Pracodawców Branży Internetowej IAB Polska jest organizacją zrzeszającą ponad 230 najważniejszych firm polskiego rynku internetowego, w tym największe portale internetowe, sieci reklamowe, domy mediowe i agencje interaktywne. Jego głównym celem jest szeroko pojęta edukacja rynku w zakresie wykorzystania internetu jako skutecznego narzędzia prowadzenia biznesu i promocji. Propaguje skuteczne rozwiązania e-marketingowe, tworzy, prezentuje i wdraża standardy jakościowe. Przygotowuje raporty i badania rynku online, m.in. Raport Strategiczny czy AdEx, którego wyniki są bazą analiz wydatków reklamowych. Jest organizatorem konferencji (Forum IAB, IAB HowTo), konkursów branżowych (IAB MIXX Awards), a także warsztatów i szkoleń (Akademia DIMAQ). Jednym z flagowych projektów IAB Polska jest DIMAQ – międzynarodowy standard kwalifikacji e-marketingowych.

IAB Polska działa od 2000 roku, jest częścią struktur światowych organizacji IAB oraz członkiem IAB Europe, Związku Stowarzyszeń Rada Reklamy, Krajowej Izby Gospodarczej oraz Business Centre Club.

www.iab.org.pl

Kontakt w sprawach metodologicznych:
Paweł Kolenda, Dyrektor ds. badań:

p.kolenda@iab.org.pl